

stabiele populatie.

De toekomst zal moeten uitwijzen hoe de verandering van het karakter van het gebied door een 'herinrichting' tot landgoed voor de broedvogels zal uitpakken.

Literatuur

van Dijk, A.J. 1985. *Broedvogelmonitoringproject. Handleiding SOVON*. Arnhem.

van Dijk, A.J., A. Boele, F. Hustings, K. Koffijberg & C.L. Plate 2008. *Broedvogels in Nederland in 2006. SOVON-monitoring-rapport 2008/01. SOVON Vogelonderzoek*

Nederland, Beek-Ubbergen.

Berghuis, A., A. Kalverboer & W. Woudman 1984. *Inventarisatie in het Glimmerbos. Grauwe Gors 12 (2): 15-19.*

Harener Weekblad 1991. *Historie Huis te Glimmen zelden beschreven. Jaargang 65, nr. 48.*

Harener Weekblad 1992. *Huis te Glimmen zal woonbestemming behouden. Jaargang 66, nr. 14.*

de Vries, Y. & J. Santing 1989. *De Blauwe Reiger als broedvogel in Drenthe. Drentse Vogels 2/3. Werkgroep Avifauna Drenthe.*

Kikkers in de modder 's winters niet veilig?

Jan Hulscher & Peter Driessen

Als 's winters sloten en plassen dichtvriezen, krijgen Blauwe Reigers het moeilijk. Ze gaan dan op zoek naar plaatsen waar nog open water aanwezig is en komen soms op plekken terecht waar ze anders minder gauw durven komen.

Dit jaar was het weer raak bij onze tuinvijver. Op 18 januari j.l. landde een volwassen reiger op de rand van de vijver. Ondanks de ingevallen dooi op 12 januari was de vijver nog met ijs bedekt, maar langs de rand was reeds een smalle strook van ongeveer acht centimeter ontdooid. De reiger bleef eerst ongeveer tien minuten met gestrekte hals doodstil staan, deed een paar stappen en stootte toen toe in de oevervegetatie, maar zonder succes. Blijkbaar had hij iets gezien, vermoedelijk een muis, want die komen daar voor. Daarna stapte de vogel op het ijs en installeerde zich bij de rand, de kop naar de oever gericht. Daar heeft hij precies een uur opnieuw doodstil gestaan en pikte dan toe, nu in het water. Daarbij ving hij een kikker die trage bewegingen maakte met zijn poten, terwijl hij langdurig in de snavel

werd gekneet. Na enkele minuten werd de kikker ten slotte in zijn geheel ingeslikt. Deze kikker werd niet eerst herhaalde malen onder water geduwd voordat hij werd ingeslikt, zoals ik eerder had gezien bij een reiger die kikkers uit dezelfde vijver haalde (Hulscher 2004). Daarna bleef de vogel nog rustig tien minuten op het ijs staan en vloog toen weg. Gedurende al die tijd liet de reiger zich niet verstoren door fietsers en voetgangers die regelmatig passeerden op nog geen zes meter afstand.

Op 17 januari was ik opnieuw getuige van de vangst van een kikker, niet door een reiger maar door een Wilde Eend. Samen met Peter Driessen was ik bezig aan de midwintertelling van SOVON bij de Westebroekstermadepolder. De plassen waren allemaal nog met dooiend ijs bedekt, alleen

Figuur 1. De foto is van een volwassen Blauwe Reiger die op 19 april 2007 in de vijver een kikker ving.

de Hunze was ter plaatse geheel open. Daar hadden zich de weinige eenden die nog aanwezig waren teruggetrokken, waaronder een vijftiental Wilde Eenden. Deze waren bezig zwemmend langs de rietkraag te foerageren. Een mannetje dat spartelende bewegingen met zijn snavel maakte, bleek een kikker gevangen te hebben. Hoe dit gebeurde hebben wij niet gezien. Evenals bij de reiger werd de kikker door de eend langdurig in de snavel

gekneet, waarbij de poten traag bewogen. Dit trok de aandacht van andere eenden en een vrouwtje pikte de kikker van het mannetje af en ging zelf verder met de kikker te kneden. Dit duurde ruim een minuut, toen verdween de kikker in zijn geheel in de eendenmaag. Dat Wilde Eenden kikkers eten, had ik al eerder in mijn eigen vijver geconstateerd op 4 april 2004. Het betrof toen eveneens een wijfe dat acht minuten nodig had om de kikker uiteindelijk met heftige slikbewegingen in zijn geheel naar binnen te werken. Dit wijfe had samen met haar partner enkele dagen tevoren flink huisgehouden onder de kikkerdril die in de vijver aanwezig was.

Wij verwonderden ons erover dat kikkers 's winters in de modder blijkbaar niet altijd veilig zijn voor vogels. Wilde Eenden kunnen misschien door wroeten in de bodem in ondiep water bij toeval op kikkers stuiten en deze dan pakken. De reiger zal toch iets gezien moeten hebben voordat hij de kikker ving. Zou de stijgende temperatuur na een vorstperiode de kikkers doen activeren, waardoor ze hun aanwezigheid verraden?

Literatuur

Hulscher, J.B. 2004. Blauwe Reiger maakt golfbeweging met hals. De Grauwe Gors 32: 42.

Geringde vogels in Groningen (aflevering 19)

Klaas van Dijk

Dit is de negentiende aflevering van deze rubriek in de *Gors*, met interessante waarnemingen van geringde vogels uit de provincie Groningen. Naamgeving en volgorde is conform EURING. Informatie over gekleurde vogels en hoe ze te melden, is te vinden op www.cr-birding.be. Informatie

over het melden van vogels met alleen een metalen ring staat op www.vogeltrekstation.nl. Dank aan iedereen voor de gegevens en voor het beantwoorden van aanvullende vragen.

Nieuwe informatie kan worden opgestuurd naar Klaas van Dijk, Vermeerstraat 48,